

Nieuwe inspectieschema's voor brandbeveiligingssystemen

Grip op brandveiligheid

Keurmerken en inspecties zijn belangrijke instrumenten voor zorgorganisaties om aan te tonen dat hun brandbeveiliging op orde is. In juli gingen nieuwe inspectieschema's voor brandbeveiligingssystemen in gebouwen in. De wettelijke eisen zijn een basis om voorzieningen op orde te hebben, maar ook een robuuste veiligheidscultuur is noodzakelijk.

De centrale technologie rond de brandbeveiliging in een gebouw is zonder twijfel de brandmeldinstallatie. Bij het detecteren van rook of brand stuurt deze installatie de verschillende andere brandbeveiligingsinstallaties aan, zoals de ontruimingsalarminstallatie en mogelijk een blus- of rookbeheersingssysteem.

Brandbeveiligingssystemen zijn aan strenge wettelijke eisen gebonden. In gebouwen waarin sprake is van bewoners die 24-uurszorg ontvangen en dus ook in het gebouw overnachten, is een inspectiecertificaat van het systeem verplicht.

Met zo'n certificaat kan de gebouweigenaar of gebouwgebruiker aantonen dat het brandbeveiligingssysteem 'doet wat het moet doen', luidt de glasheldere uitleg van adviseur Keurmerken Jacco van den Heuvel van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), dat de inspectieschema's beheert. "De gemeente kan een inspectiecertificaat in de vergunning voorschrijven en ook de verzekeraar kan er een eisen. Wat we ook wel zien, is dat gebouweigenaren en

-gebruikers hun brandbeveiligingssysteem vrijwillig laten inspecteren, omdat ze door zo'n externe blik beter zicht hebben op het systeem op orde is. Een inspectie geeft veel zekerheid."

Adviseur Keurmerken Jacco van den Heuvel van het CCV: "Als je op een bepaald punt afgekeurd bent, wil je snappen wat er niet goed was en in het rapport een oplossingsrichting kunnen lezen." | Foto: CCV

Brede scope

De scope van de inspectie is breder dan alleen de fysieke brandmeldinstallatie. De inspecteur beoordeelt eveneens de organisatorische en bouwkundige randvoorwaarden om het brandbeveiligingssysteem te laten werken, bijvoorbeeld dat het BHV-plan (bedrijfshulpverlening) aansluit op de brandmeldinstallatie. Een inspectiecertificaat, nuanceert Van den Heuvel, wil niet zeggen dat de brandveiligheid van een gebouw integraal op orde is. Het inspectiecertificaat geeft alleen een oordeel over het brandbeveiligingssysteem. Het ontslaat de gebouweigenaar of gebouwgebruiker niet van de plicht om bijvoorbeeld brandblussers op de juiste locatie op te hangen. "Het inspectiecertificaat gaat daar niet over en dekt dus niet alle brandveiligheidsaspecten. Daar is nog wel eens verwarring over."

Onderbouwd inspectierapport

Het CCV publiceerde dit jaar nieuwe inspectieschema's voor brandbeveiligingssystemen, die per 1 juli zijn ingegaan. De inspectieschema's bestaan al heel lang, de vorige schema's dateren van 2019. Met name vanuit de

Inspectie van een brandmeldinstallatie. | Foto: CCV

gebouweigenaren en de inspectie-instellingen was er behoefte de inspectieschema's te verbeteren op basis van de ervaringen in de praktijk. Niet dat de schema's rigoureus zijn gewijzigd. "We hebben vooral veel verhelderd", licht Van den Heuvel toe. "Een belangrijke verbetering gaat over het inspectierapport, dat voor de opdrachtgever zo helder en eenduidig mogelijk zijn. Als je op een bepaald punt afgekeurd bent, wil je snappen wat er niet goed was en in het rapport een oplossingsrichting kunnen lezen. Natuurlijk is het geen adviesrapport, maar een gebouwgebruiker wil wel graag constateren wat er beter kan. Dat kan met een gedegen onderbouwing. In de nieuwe inspectieschema's is dat aspect nu expliciet opgenomen."

Een andere belangrijke wijziging is dat brandmeldinstallaties die geleverd zijn onder keurmerk of waarbij het periodiek onderhoud onder keurmerk uitgevoerd wordt, anders mogen worden geïnspecteerd dan installaties zonder keurmerk. Bij de installaties met keurmerk is immers sprake van werk dat volgens kwaliteitscriteria en onder toezicht is

uitgevoerd, legt Van den Heuvel uit. "De inspecteur mag daar rekening mee houden en op onderdelen minder uitgebreid inspecteren. Een voor onderhoud gecertificeerde installatie geeft dus niet alleen aan de voorkant meer zekerheid maar ook tijdswinst bij de inspectie."

Van den Heuvel kan nog weinig zeggen over de ervaringen met de nieuwe inspectieschema's. "Binnenkort gaan we met de inspectie-instellingen om de tafel. Ik heb de indruk dat het prima loopt en dat de verbeteringen goed uitpakken."

De praktijk: GGZ Rivierduinen

Clustermanager Huisvesting en Facilitair Rob Bergmans van GGZ Rivierduinen onderschrijft de toegevoegde waarde van de inspectieschema's. Voorheen was Bergmans adviseur brandveiligheid en -beveiliging bij deze GGZ-organisatie in het noordwesten van Zuid-Holland, die specialistische zorg biedt aan zo'n 15.000 cliënten. Op zo'n twintig gebouwen waarin cliënten ook overnachten, zijn de wettelijke brandveiligheidseisen van toepassing, zoals de aanwezigheid van een

"Een inspectie geeft veel zekerheid"

brandmeldinstallatie samen met een ontruimingsinstallatie. Op elf locaties is aanvullend voor het brandbeveiligingssysteem een inspectiecertificaat verplicht.

"Certificering en inspecties kunnen prima bijdragen aan het op niveau brengen van de brandveiligheid in een gebouw", vertelt Bergmans. Als concreet voorbeeld noemt hij de automatische deurdranger. "Als er een brand is, moeten de deuren in het gebouw direct door de brandmeldinstallatie dicht worden gezet. Bij een inspectie wordt exact nagegaan of alle deuren daadwerkelijk dichtvallen en in het slot gaan. Al is zo'n inspectie uiteraard een momentopname, het stimuleert organisaties beter na te denken over het onderwerp en daar actie op te ondernemen."

De Zorg Brandveilig

De wettelijke eisen zijn een prima basis, maar er is veel meer nodig, stelt Bergmans, zoals een robuuste veiligheidscultuur. “Je gebouw en installaties kunnen dan wel voldoen aan de wet- en regelgeving; ook je medewerkers kun je goed geschoold hebben in wat ze moeten doen bij een brand, maar juist de risico’s moeten continu in beeld zijn”, verwijst hij naar het programma De Zorg Brandveilig. Het voorkomen van slachtoffers staat hierin voorop. Bergmans zit namens brancheorganisatie De Nederlandse GGZ in de stuurgroep van het programma.

‘Juist de risico’s moeten continu in beeld zijn’

Clustermanager Huisvesting en Facilitair Rob Bergmans van GGZ Rivierduinen: “Ik denk zeker dat de brandveiligheid dankzij het programma De Zorg Brandveilig sectorbreed is verhoogd.” | Foto: GGZ Rivierduinen

Bergmans legt uit: “In onze sector heb je te maken met niet-zelfredzame mensen, die wellicht medicatie gebruiken om goed te kunnen slapen en een alarmering bij een brand niet kunnen horen. Ook als een cliënt

Inspectie van een brandmelder in het gebouw. | Foto: CCV

zelf kookt of stiekem een sigaret rookt, brengt dat risico’s met zich mee. Ook daar moet je alert op zijn. Brandstichting komt regelmatig voor in onze doelgroep.”

GGZ Rivierduinen heeft overigens nooit vrijwillig inspecties uit laten voeren, geeft Bergmans desgevraagd nog mee. “Daar was geen reden voor. Er zijn bij ons weinig locaties waar dat voor zou kunnen gelden. Bovendien

schatten wij op basis van risicoanalyses in welke aanvullende maatregelen er nodig zijn, om de zorg brandveilig te maken. Ik durf gerust te stellen dat GGZ Rivierduinen brandveiliger is geworden, en dat komt zeker doordat we brandveiligheid zijn gaan benaderen vanuit de risicogestuurde gedachte van De Zorg Brandveilig. Ik denk ook zeker dat de brandveiligheid dankzij het programma sectorbreed is verhoogd.” «

Brandbeveiliging: de inspectieschema’s in een notendop

De nieuwe inspectieschema’s voor brandbeveiliging zijn aangewezen in het per 1 juli gewijzigde Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de opvolger van het Bouwbesluit. In feite zijn er drie inspectieschema’s:

- voor het beoordelen van het basisontwerp;
- voor het detailontwerp (bijvoorbeeld de locatie van de brandmelders in het gebouw);
- voor het fysiek gebouwde en geïnstalleerde brandbeveiligingssysteem.

Al deze fasen zijn voor gebouwgebruikers relevant. Voor een inspectiecertificaat moet het basisontwerp zijn goedgekeurd. Een goedgekeurd basisontwerp is soms ook een eis van de (gemeentelijke) vergunningverlener. De eerste twee inspectieschema’s leveren een rapport van goedkeuring op. Het inspectiecertificaat volgt alleen na inspectie op locatie. De regelgeving over de (verplichte) aanwezigheid van een brandmeldinstallatie staat in het Bbl en is afhankelijk van de gebruiksfunctie en gebouwkenmerken (hoogte, grootte, enz.). Daarnaast schrijft het Bbl voor op welke locaties specifiek een inspectiecertificaat verplicht is. Deze verplichting geldt voor gebouwen met 24-uurszorg en voor zorggebouwen, waarvan de bovenste vloer hoger ligt dan 50 meter.

► Meer informatie: www.hetccv.nl/inspectie